

Nr 2 mars 2012
Finlands

Synskadade



4 FSS nya ordförande:
Bengt Ahlvik

8 FSS nya
organisationsledare

12 Blindas Vänner
frade 125 år



Innehåll Nr 2/12

- 3** Ledaren: Förmåner och plikter
- 4** FSS nya ordförande: Bengt Ahlvik
- 8** FSS nya organisationsledare: Matthias Jakobsson
- 12** Blindas Vänner: 125 år med öppna ögon!
- 16** Aktuellt
- 21** Annonser: Temakväll för mor- och farföräldrar
- 22** Aktuellt i distrikten
- 26** Annonser: Prova på punktskrift!
- 27** Annonser: Polar Print annonserar
- 28** Annonser: Hans Brummers stiftelse

Finlands Synskadade är organisationstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 101. Nummer 3/2012 utkommer 29.3, manusstopp 8.3.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00550 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Sofia Stenlund

Tfn 09-6962 3017
e-post: sofia.stenlund@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:

FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: De Blindas Vänner 125-årsjubileum
Foto: Juha Vääräkangas

ISSN 0789-5739
Arkmedia, Vasa 2012



Förmåner och plikter

I detta nummer av Finlands Synskadade kan du läsa om flera förändringar och hur de tangerar vår verksamhet. Du kan läsa om hur vår nya ordförande reflekterar kring sin egen roll inom förbundet, eller vilka samhällsliga utmaningar vår nya organisationsledare ser som betydelsefulla.

Inom förbundet håller vi i skrivande stund på att färdigställa vårt bokslut och vår verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2011. Samtidigt som det är viktigt att alla siffror, namn och bokstäver hamnar på sina rätta platser har dessa dokument också en större betydelse.

Det är i dokumentation som denna som förbundets verksamhet lever kvar, och det är i sådana papper man i framtiden kommer att kunna läsa om hurdan verksamheten varit och hur den speglat samhället och vardagen.

Verksamhetsberättelse och bokslut, när de sedan godkänts av vårmötet, ligger också som grund för fortsatt verksamhet. Det är nämligen just de dokumenten många finansiärer vill se och använda som grund för de stipendier och un-

derstöd vi ansöker om redan nu. Det är viktigt att visa att vi har relevant verksamhet, ett stort kontaktnät och en ekonomisk situation som stöder det vi gör.

I vårt stora kontaktnät bestående av enskilda kontakter till stora takorganisationer finns bland annat De Blindas Vänner. Finlands äldsta synskadeorganisation inbjöd ett stort antal personer till sin fest där firandet också väckte tankar och vissa av de uttalanden som framfördes var nyskapande och kontroversiella.

Det är viktigt att hålla i minnet att en organisation inte enbart arbetar med begreppen rättigheter, förmåner, understöd och service, utan också med skyldigheter och plikter.

Utöver dokumenten bokslut och verksamhetsberättelse för 2011 har vi förhoppningsvis även bevarat en mängd andra värdefulla lärdomar från det gångna verksamhetsområdet.

Tankar och idéer som vi förhoppningsvis kan omvandla i handling, kanske redan under 2012.

Bengt Ahlvik: FSS nya ordförande

FSS har två nya ledargestalter för förbundet: Ordförande Bengt Ahlvik som tillträdde vid årsskiftet samt organisationsledare Matthias Jakobsson som började jobba på förbundet i januari i år. Här får du läsa lite mer om dem och deras tankar kring förbundet, idag och i framtiden. Först i tur att presentera sig är Bengt Ahlvik.

Berätta om din bakgrund. När blev du synskadad? Hurdan syn har du idag?

Jag blev synskadad redan som 2-åring genom en olyckshändelse i hemmet. Min far knep av en spik som sedan träffade mitt vänstra öga på fem meters avstånd och där började en lång vistelse på HUCS. Det som är unikt är att även det friska ögat drabbades av inflammation vilket gjorde att synen försämrades även på det ögat. Sedan blev det mycket medicinering, bl.a kortison vilket gjorde att biverkningarna även åt av synen. Under många år var dock synen stabilt dålig, men jag klarade dock av skolgång i vanlig skola.

De senaste två åren har synen stadigt försämrats och i dagsläget är det i stort lampljus jag ser, allt annat är mycket suddigt. Märkligt nog klarar jag att se läsa med läs-tv och även dator med förstoring och talsyntes.

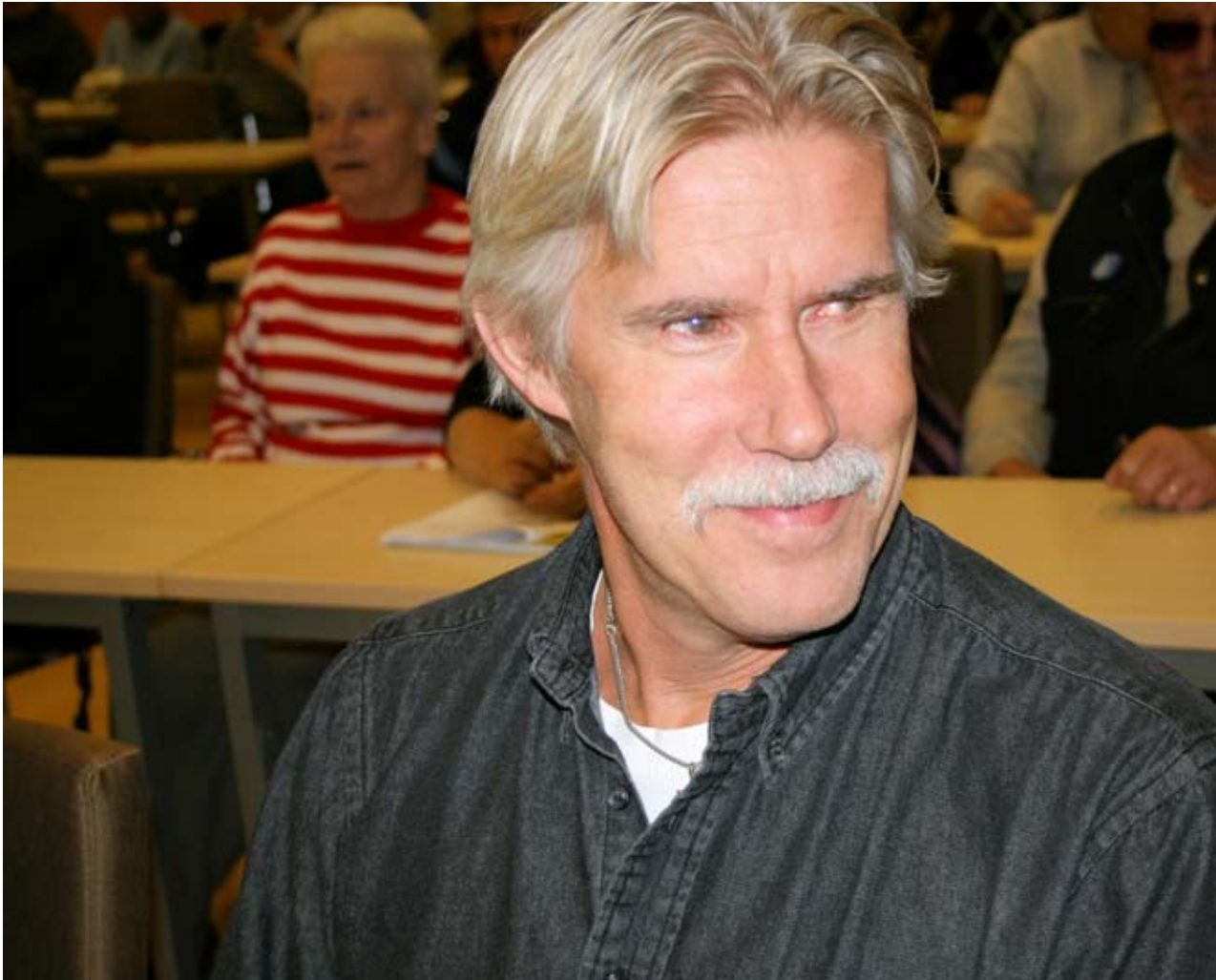
En positiv sak med allt är att jag föddes in i en helt svenskspråkig familj där varken mor eller far kunde finska. När jag efter tio månader på sjukhus i Helsingfors

kom hem första gången kunde jag ingen svenska utan endast finska. Detta medförde en hel del problem hemma. Jag fick åter börja lära mig ett nytt språk. Ser man det positiva så har jag aldrig behövt brottas med finskan i skolan som många av mina kamrater. Språk är ju en rikedom som man ska tillvara ifall möjlighet ges.

När blev du medlem i FSS och när blev du medlem i styrelsen?

I FSS blev jag nog medlem nån gång på 70-talet, jag minns inte exakt, men min första kontakt var Kalle och Annikki Skogster som kom hem med en Tandberg magnetofon minns jag. Den användes till att min mor läste in långa läxor som t.ex då jag skulle ha historieprov. I FSS:s styrelse valdes jag in hösten 2005, vilket betyder att jag suttit där sedan 2006, fem år som ledamot och ett år som viceordförande.

I NÖSS:s styrelse satt jag några år både som ledamot och viceordförande innan jag valde att lämna det uppdraget eftersom jag ansåg att föreningen och FSS går



- Bengt Ahlvik fungerar som FSS nya ordförande från och med årsskiftet.

Fakta: Bengt Ahlvik

Ålder: Född 1959, alltså 52 år

Hemort: Jakobstad

Familj: Fru, 3 barn, två söner och en dotter. Tre barnbarn och ett fjärde på kommande. En svart ledarhund samt en Cavallier och en katt.

Intressen: Idrott har alltid varit min passion, har själv utövat friidrott, fotboll och ishockey i yngre dar och så länge synen tillät. Därutöver är jag musikintresserad vad lyssnandet beträffar, -70 och -80-tals musik gäller. Med åren har jag även blivit mer samhällsintresserad och speciellt genom arbetet i FSS har öppnat nya vyer åt den riktningen. Intresse under sommarhalvåret är nog husbilsliv, speciellt upp i norr, både inrikes och i de övriga nordiska länderna. Naturen ger en harmoni som inte går att få annanstans tycker jag.

så mycket in i varandra och flera jävsituationer uppstod.

Vilka egenskaper som du besitter tror du att du kommer att ha nytta av i ditt ordförandeskap?

Jag hoppas att den erfarenhet de gågna åren har gett mig ska bidra till att föra FSS framåt. Jag har haft förmånen att under hela min FSS-period ha en och samma ordförande, Gunilla, vilket gett en långsiktig erfarenhet.

Vad beträffar mina egna gåvor, så tror jag att jag har stora öron. Jag har en förmåga att lyssna in andras åsikter och tankar och försöker att alla ska få ha sin egen åsikt. Även att försöka ge alla utrymme att få syssla med var och en tycker att han eller hon är bra på är viktigt för mig. Det är ju inte alltid möjligt men i mån av möjlighet. Sen finns det saker att förbättra för egen del. T.ex bli bättre på att möta konflikter och våga ta strid för det jag tror på. Jag tror att det behövs tid till detta, dels att hittar mig själv i rollen som ordförande. Dels att mina kolleger lär känna mig hur jag fungerar i olika situationer. Men det är sånt som kallas för utvecklingsprocess. Man kan inte alltid vara alla till lags, det har livet förhoppningsvis lärt mig.

Vilken/vilka tror du att är FSS viktigaste uppgifter idag och i framtiden?

FSS har många viktiga uppgifter. Men att vara närvarande i samhället och bevaka synskadades intressen hör nog till de viktigare. Sen har vi alla andra områden som vi är verksamma i vilka bör stärkas och utvecklas. Samarbete nationellt och internationellt är en viktig del, så att vi

inte endast rör oss i den finlandssvenska ankdammen. Det finns så mycket mer att hämta.

Jag tror att medlemmarna förväntar sig ett FSS som stöder föreningarna på bästa sätt och är med och utvecklar hela den finlandssvenska synskadevärlden. Man förväntar sig säkert också att FSS är en god förvaltare av resurser på alla plan. Att vara en sakkunnigorganisation är nog en viktig del av det hela.

Hur ser du på FSS utmaningar i framtiden? Hur bör vi anpassa oss efter samhället?

När det gäller att anpassa oss efter samhället så finns det många delar i detta. Självklart måste vi till en viss del anpassa oss eftersom vi är en del av det. Sen gäller det att allt mer hålla oss framme överallt för att få information om vad som är på gång vad gäller lagstiftning och att bevaka våra rättigheter. Sen handlar det inte endast om rättigheter utan även om skyldigheter, precis som för alla andra i samhället.

Vi bör vara med i den utveckling som sker på alla fronter vad gäller tekniken. Tillgängligheten bör tryggas så långt det är möjligt. I fall vi gör vårt bästa så kan vi åtminstone inte anklaga oss själva för passivitet. Vi bör även värna om svenska språket eftersom vi är en minoritet bland minoriteten, det ställer ännu högre krav på oss. Ekonomi är att förvalta det man har på bästa sätt och försöka se till att de resurser man har används ändamålsenligt. En utmaning kommer säkert att vara uppgiften att försöka hitta nya finansiärer.

Detta gäller säkert även distriktsföreningarna som i framtiden måste utveckla denna bit också.

Vilka tror du är förbundets styrkor? Vad är vi bra på?

Vi har en lång historia vilket jag tror är en styrka. Vi är betrodda i samhället och bland finansiärer vilket gör att det är lättare att gå vidare. Vi har en mycket kompetent personal vilket jag värderar mycket högt. Utan den kunskap som finns i FSS skulle inget fungera, och den bör vi ta hand om och ge förutsättningar att få fortsätta utvecklas. Jag tror även att vi som samarbetspartner är ganska högt aktade och det ska vi ta vara på.

Vilka samarbetsparter tycker du är viktiga för FSS?

Ser man till antalet medlemmar och organisation nationellt så är FSS en liten organisation. För oss är det viktigt med goda partners där vi med gemensam röst kan höras än mer än på egen hand.

Synskadades Centralförbund är en naturlig samarbetspartner som vi bör utveckla i mån av möjlighet. Sen att vi är med i SAMS gör att vi har en bred finlandssvensk front i handikappfrågor. Vi har Folkhälsan och många fler som vi bör utveckla samarbetet med. Sen finns det säkert en hel del kanaler som ännu inte öppnats men som finns där ute bara vi letar. Någon form av samarbete över vattnet till Sverige t.ex skulle inte vara helt fel. Ser man till Norden så har vi ett ännu större fält att arbeta via. Jag tror att endast vi själva sätter de gränser som möjligtvis kommer fram, möjlig-

heterna är många. Sen bör vi alltid vara realistiska men visioner bör finnas, oberoende om de går att förverkliga eller inte.

Du är yrkesverksam samtidigt som ordförandeskapet. Hur lyckas du kombinera dessa?

Det är en mycket bra fråga. Jag verkat i 30 år inom rehabilitering på olika sätt. Jag har jobbat på sjukhusets rehabiliteringsavdelning. Jag har varit anställd inom den privata sektorn för fysioterapi och sen 1994 har jag verkat som egen företagare. I dagsläget jobbar jag deltid och det är nog så att arbetade jag heltid skulle det vara omöjligt att kombinera arbete och ordförandeskap.

Trots att jag jobbat så länge som över 30 år, så finns glöden kvar att hålla på och vad det ger socialt går inte att värdera. Men ifall man inte vågar göra ingrepp i ögat så lutar det åt att jag stänger min mottagning och då står jag i en ny fas i livet.

Ibland tycker man att livet stampar på stället. Sen plötsligt händer en massa saker som förändrar på det mesta. Kanske man kan säga att ur FSS synvinkel vore det bäst att jag slutade med förvärvsarbetet, men ur egen synvinkel är jag inte så säker. Men det hör till morgondagen, och den har jag ännu inte sett. Gårdagen är också förbi, så det gäller att leva i nuet, det är det enda jag just nu har att hålla fast vid.

Har du någon speciell förebild?

Martin Luther King! För honom handlade allt om rättvisa.

Text och foto: Sofia Stenlund



- Matthias Jakobsson är FSS nya organisationsledare från och med januari i år.

FSS nya organisationsledare: “Vi ska våga ta risker och ge ansvar”

“Jag vill jobba med någonting som gynnar andra människor”, menar FSS nya organisationsledare Matthias Jakobsson. Efter några arbetsveckor på förbundet berättar han här om sin uppfattning och sina tankar kring FSS.

Berätta om dig själv!

Jag är ursprungligen från Lovisa men efter studenten flyttade jag till Ekenäs för att studera till Tradenom inom IT. Under studietiden var jag på praktik i Leeds och studerade också i Shanghai och dessa utlandsvistelser var mycket givande. Efter att jag utexaminerats från Ekenäs så flyttade jag till Helsingfors och jobbade några år inom finansbranschen, både som förman på ett företag som producerade outsourcing-tjänster för placerings- och kapitalförvaltningsföretag, men också som placeringskonsult.

Sedan blev jag intresserad av personaladministration och personalutveckling och sökte mig till Åbo Akademi för att studera organisation och ledarskap. På sidan om studierna jobbade jag på HR-avdelningen i en global koncern där jag samarbetade med människor på tre kontinenter. Efter att jag skaffat min ekonomie magistersexamen så flyttade jag tillbaka till Helsingfors och började jobba som personalkonsult. Och nu är jag här.

Varför sökte du jobbet på FSS?

Jag ser FSS verksamhet som ytterst viktig och eftersom jag vill jobba med någon-

ting som gynnar andra människor så tyckte jag att det här jobbet är en ypperlig möjlighet att bära mitt strå till stacken.

Vilka egenskaper som du besitter tror du att du kommer att ha nytta av i ditt jobb?

I många organisationer så pratas det om personalkostnader istället för personalresurser. Det tankesättet leder sällan till en arbetsmiljö som kan skapa någonting nytt. Jag anser att den rätta vägen att gå framåt är att skapa mervärde genom att tänka om saker på ett nytt sätt och göra okonventionella försök för att bryta loss från det som görs bara på grund av att de alltid gjorts på det sättet.

De är inte alltid lätt, men det är någonting som behövs för att FSS också i fortsättningen ska kunna uppfylla sin uppgift i samhället. Och det är här som jag hoppas kunna vara en tillgång.

Vilken/vilka tror du att är FSS viktigaste uppgifter idag och i framtiden? Vad tror du medlemmarna förväntar sig av förbundet?

Målet är ju att synskadade ska ha samma rättigheter och möjligheter i livet som alla andra och då är ju intressebevakningen av stor betydelse. Samtidigt i ett samhälle

Fakta: Matthias Jakobsson

Ålder: 32 år

Hemort: Helsingfors

Familj: Nej

Intressen: Talböcker, simning, Crossfit-inspirerad träning, musik

där informationen blir allt mer grafisk så är det viktigt för FSS att se till att information finns och produceras i format som är anpassat för synsvaga och blinda och att det finns ändamålsenliga hjälpmedel med vilka den här informationen kan tas tillgodo.

Och när nu hjälpmedel kom upp så kan jag nu med det samma ta upp kommunikationsbiten. När man som synskadad vill vara i kontakt med andra människor så är det ju inte alltid så enkelt med alla telefoner, e-post, Facebook, twitter, mm, och då måste vi som organisation vara med och hitta på lösningar till de problem som uppkommer i användningen av dessa olika kommunikationskanaler och om vi ännu tar ett steg bakåt så borde vi ju också vara med och kunna påverka då olika kommunikationskanaler utvecklas för att de ska vara så användarvänliga som möjligt också för synskadade.

Rehabiliteringen är en väldigt viktig del av FSS verksamhet, eftersom de många gånger är en krävande anpassningsprocess för både den synskadade personen själv, men också för anhöriga. Desto snabbare man kan konstatera att nu är situationen den att det skett en förändring i synen, desto snabbare lär man sig att leva med saken och njuta av livet.

Med tanke på framtiden så tror jag att de ovan nämnda sakerna blir allt viktigare, men samtidigt tror jag att en sak vi borde satsa mera på är att få alla synskadade att inse att vi har mycket att ge och att så många saker är beroende på det hur

vi själv väljer att leva och hur aktiv roll vi väljer att ta i samhället. Här tror jag att distriktsföreningarna kan ha ett stort inflytande och därför satsar FSS på att utveckla distriktsverksamheten.

Jag tror absolut att det faktum att jag själv är synskadad och medlem är en fördel med tanke på jobbet som finns framför oss, även om olika synskador och sjukdomar är svåra att jämföra sinsemellan.

Organisationsledare är en ny titel oss på FSS. Vilka uppgifter är det du kommer att jobba med?

Organisationsledarens roll är i princip att se till att styrelsen hålls uppdaterad om saker som händer i samhället och i organisationen samt att tillsammans med styrelseordförande förbereda beslutsförslag till styrelsesammanträden.

När styrelsen gjort sina beslut så är det på organisationsledarens ansvar att de förverkligas i organisationen, med andra ord se till att den operativa verksamheten fungerar. Intressebevakning, personalfrågor, kontakter med finansiärer och framtida finansiärer samt organisationsutveckling är andra stora bitar av pusslet som fyller min arbetsdag.

Många organisationer har svårigheter med finansiering, medlemsaktivitet och ett hårdare samhällsklimat. Hur ser du på FSS utmaningar i framtiden? Hur bör vi anpassa oss efter samhället?

Vi måste börja tänka på nya lösningar. Mera samarbete inom Svenskfinland, mera samarbete inom synskadevärlden

och mera samarbete med olika handikapporganisationer. Det att vi samarbetar med andra ger större slagkraft, skapar synergieffekter och ger nya synpunkter i hur vi kan göra saker bättre. Att aktivt följa med hur olika handikapporganisationer världen om jobbar för att skapa välmående för sina medlemmar är säkert en annan sak som kunde gynna FSS.

Utvecklingen av distriktsverksamheten hoppas vi på att skulle bidra till det att föreningarna hade mera möjligheter att erbjuda medlemmarna ännu mera verksamhet och den vägen hoppas vi på en ökad medlemsaktivitet. En förening med aktiva medlemmar leder ju till aktivare verksamhet och då börjar snöbollen småningom rulla. Men vi måste alla bära vårt strå till stacken för att FSS ska må bra också i fortsättningen.

Vilka tror du är förbundets styrkor?

Vi har en kunnig och motiverad personal och en styrelse som genom sin mångsidiga bakgrund kan se saker från olika perspektiv. Vi har motiverade personer som fungerar i distriktsföreningarna. Men det som vi borde bli bättre på är att våga ta risker och ge ansvar.

Vilka samarbetsparter tycker du är viktiga för FSS?

FSS samarbetar ju med många instanser och i flera samarbetsorgan, och de är alla viktiga. Samtidigt så finns det säkert potentiella samarbetskumpaner som vi inte ännu samarbetar med och där måste vi jobba vidare.

Hur vill du att förbundets medlemmar ska se på sitt förbund?

Jag hoppas att medlemmarna ser FSS som någonting som kan skapa välmående och någonting som de kan vara aktivt med och förbättra.

Har du något motto eller någon förebild?

Det finns många bra motton som jag upplever värdefulla i olika situationer och ett av dem är följande:

"Our greatest glory is not in never falling but in rising every time we fall." Confucius.

Text och foto: Sofia Stenlund

"Jag hoppas att medlemmarna ser FSS som någonting som kan skapa välmående"



■ Ture Tähtinen, Heikki Hiilamo och Elisabeth Rehn var tre av deltagarna i paneldiskussionen. Förutom dem deltog även Sari Loijas och Taisto Kuronen.

125 år med öppna ögon

Finlands äldsta synskadeorganisation De Blindas Vänner har fyllt 125 år. Jubileumsårets tema är "med öppna ögon" och beskyddare är minister Elisabeth Rehn. 140 gäster hade samlats i Helsingfors börshus för att fira De Blindas Vänners långa och ärorika färd. Många av dem hade en vit käpp i handen, några en ledarhund. Bekanta träffades vid morgonkaffet till tonerna av musik.

Festen hölls på fredag, den egentliga födelsedagen var söndagen den 29.1 2012. De Blindas Vänner är en organisation grundad av kvinnor, och över hälften av gästerna var även nu kvinnor. Till festseminariet i den gamla börssalen samlades representanter för synskadeorganisationerna, samarbetspartners, belönade arbetstagare inom synskadeområdet och pristagare för informationsspridning och många andra vänner.

“Vi behöver innovationer”

Minister Elisabeth Rehn fängslade åhörarna. Hon ledde publiken från De Blindas Vänner grundande till idag, och gav samtidigt en känsla av att de kvinnor som grundade organisationen färdades med henne i världens krisfyllda nästen. Publiken drog hörbart efter andan och tänkte för sig själva: Nog har vi det ganska bra i Finland - också synskadade personer, även om det finns mycket att förbättra.

Också forskningsprofessor docent Heikki Hiilamo fick åhörarna att lystra till då han målade upp sinnebilderna av organisationernas framtida uppgifter.

- Vi behöver nyskapande och för att producera innovationer behövs ett organisationsfält. Det finns också finansiering att få. Över tusen projekt är redan verksamma, sa Hiilamo.

Tema för De Blindas Vänner ordförande, kammarråd Ture Tähtinens anförande var “Den försvunna ideologin på spåren”. Han repeterade De Blindas Vänner historia och redogjorde för framtiden på ett medryckande sätt. Han berättade om hur De



■ Ture Tähtinen, Solveig Sjöstedt och Ari Suutarla.



■ Ann-Sofie Grankulla och Ann-Britt Mattbäck från NÖSS.



■ Sune Huldin uppträdde på festen.

Blindas Vänner fick sin början genom då blindskolans ledare Hanna Ingman ville hjälpa de unga synskadade kvinnor som beviljats studieplats i blindskolan. Målsättningen var att bringa ljus för blinda. Ordförande Tähtinen kom i sitt tal också ihåg De Blindas Vänners stordonator Herman Schalin och Ögonläkares fru arf som överförde sin egendom till De Blindas Vänner.

Ture Tähtinen berättade omfattande om De Blindas Vänners väl och ve samt om framtiden, och han lyfte fram Helsingfors Hus för Blinda, eller Pengertalo samt Onnela Vårdshus som De Blindas Vänner köpte för et par år sedan.

- I vårdshuset Onnela har vi kunnat erbjuda en fem dygn lång rekreationssesemester för ungefär 1000 nöjda synskadade. De synskadades hus Pengertalo, som varit hotat av nedläggning, är nu fyllt av synskadade invånare och vi har 60 personer med synskada i kö.

- När 60 synskadade köar till ett hus slår tanken en: finns det anledning att börja rådgöra med Helsingfors stad om en ny tomt, för ett nytt hus för synskadade. Och finns det ett behov av denna boendeform, med de synskadades verkliga behov som utgångspunkt, också på andra platser, frågade sig Tähtinen.

1300 talande vågar till synskadade

I slutet av sitt anförande berättade Tähtinen att De Blindas Vänner donerar 1300

talande vågar till synskadade personer. Dessutom berättar han att organisationens samarbetspartner Lidl Finland har lovat att donera talande blodtrycksmätare och förstoringsglas försedda med belysning. Gåvorna ska delas ut under våren och sommaren av synskadeorganisationernas distriktsföreningar, samma instans som fördelar De Blindas Vänners semesterstöd. - Jag hoppas att distriktsföreningarna vill ta del av denna kampanj, sa Ture Tähtinen.

Framtidsseminariet fortsatte med en paneldiskussion, där generalsekreterare för nationella Handikapprådet VANE Sari Loijas samt Taisto Kuronen från Finlands Hjärtförbund deltog tillsammans med Rehn, Hiilamo och Tähtinen. Taisto Kuronen framhöll bland annat att det känns gott att höra att ursprungsandan finns kvar i full styrka.

En fest är ingen fest utan uppträdanden. Vi fick höra sång och musik, framförd på ett övertygande sätt. De flesta av uppträdandena gjordes av synskadade, så som det sig bör på en fest för en synskadeorganisation. Kvar i tankarna fanns Ronja Oja och hennes gitarrspel samt Sune Huldins sång och pianospel. Också duo ME, Med Minna Starkkila på violin och Eeva Paajanen på piano lever kvar i minnet.

Vad lärde vi oss av kvällen? Jo, ideologin lever kvar, som kammarråd Tähtinen själv konstaterade.

Text: Ali Kinnunen
Foto: Juha Vääräkangas



Aktuellt

Bra jobb för personer med grav synnedsättning

Synskadades Riksförbund i Sverige har tagit fram en beskrivning av yrken och utbildningar som fungerar bra för dig med en grav synnedsättning. Man har försökt väga in att de ska passa för i stort sett vem som helst och de ska vara någorlunda vanligt förekommande på arbetsmarknaden.

Syftet med listan är att underlätta när man söker utbildning/arbete. Man kan också använda informationen till arbetsgivare för att visa att erfarenheten säger att personer med allvarlig synnedsättning klarar det jobb du söker.

De yrken som beskrivs ska inte uppfattas som att du enbart kan eller bör arbeta inom något av dessa. Man har vaskat fram en bukett av yrken och utbildningar genom att intervjua personer med grav synnedsättning som nu arbetar inom dessa yrken. För varje yrke har beskrivits vad du bör tänka på och ha kunskaper om för att klara yrket. Generellt för dig med en grav synnedsättning gäller att du måste vara självständig och trygg med din situation som synskadad.

Varje yrke/yrkesområde ställer dessutom mer specifika krav på dig med synnedsättning. Det kan vara bra att känna till dessa om du funderar på att utbilda dig eller söka jobb inom området. För varje yrkes-

beskrivning har använts ordet "avgörande" om det framkommit att kunskapen är helt nödvändig för att få jobbet att fungera bra.

Det har framkommit att det framför allt är inom fyra områden som du behöver särskilt god kompetens eller där det är bra med vissa anpassningar:

IT/Teknik:

Särskilda program och anpassningar till dator, anteckningshjälpmedel och mobiltelefon.

Arbetsmiljö:

Anpassningar på arbetsplatsen och organisering av arbetet.

Rörlighet:

Rörlighet är ett brett begrepp som t.ex. god orienteringsförmåga, självständig förflyttning men även att allmänt lösa praktiska situationer som uppstår i det dagliga arbetet.

Social kompetens:

Skapa relationer och ha god samarbetsförmåga.

Beskriva situationen som synskadad och föreslå lösningar som påverkar arbetssituationen för dig och dina arbetskamrater.

Kom ihåg att det här ska ses som råd att tänka på och inte sanningar huggna i sten. Råden här syftar till att ge kunskaper för att vara bättre förberedd och rustad för vissa eller liknande yrken. Låt dig inte avskräckas från att söka arbeten inom andra områden.

Skulle du kunna tänka dig att något av de yrken vi beskrivit här klarar du även andra liknande yrken.

Yrkeslista: Administrativ assistent/administratör, systemerare och programme-

rare, dataspecialist, datatekniker, dietist, fritidspedagog/fritidsledare, förskollärare, grundskollärare, gymnasielärare i allmänna ämnen, musiklärare, speciallärare och specialpedagog, journalist, ljudtekniker, massör, montör: metall, gummi och plast, psykolog, socionom, samhällsvetare, jurist, sjukgymnast, undersköterska/Vårdbiträde, telefonist, telefonförsäljare, callcenter-/kundtjänstmedarbetare, kontorsarbete allmänt.

Källa: www.srf.nu

Grundandet av människorättscentrum en historisk reform

Vid justitieombudsmannens kansli avgjordes under år 2010 cirka 4 000 klagomål. Av dem var 782, nästan 20 procent, sådana som föranledde åtgärder. Antalet avgöranden som lett till åtgärder har ökat under de senaste åren. Justitieombudsmannens åtgärder består av framställningar, uppfattningar, anmärkningar och åtal.

Vid justitieombudsmannens kansli har inrättats ett människorättscenter, som har en människorättsdelegation. Centret kommer i operativt avseende att vara självständigt och oberoende, men i administrativt avseende utgöra en del av justitieombudsmannens kansli. Centret ska svara för olika allmänna uppgifter som gäller främjande, tryggnad och uppföljning av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, men centret ska inte behandla klagomål. Den nationella människorättsinstitutio-

nen består av tre delar, dvs. av människorättscentret, människorättsdelegationen och justitieombudsmannens nuvarande verksamhet. Därigenom blir institutionens uppgifter och befogenheter så omfattande som möjligt.

Enligt justitieombudsman Jääskeläinen behövs institutionen för det internationella samarbetet. I vissa internationella sammanhang kan det vara en direkt förutsättning för närvaro- och yttranderätten att institutionen har en sådan status som överensstämmer med Parisprinciperna. Människorättsinstitutionen behövs också av rent nationella skäl.

Genom institutionen samordnas de splittade strukturerna inom den verksamhet som berör de mänskliga rättigheterna i Finland och den erbjuder ett forum för samarbete och koordinering.

YLE textar med nytt typsnitt från och med februari

YLE:s TV-kanaler byter typsnitt på textningen i år. Den nya fonten heter Tiresias.

- Tiresias är utvecklad i England tillsammans med synskadade personer. Vi har även konsulterat synskadade i Finland i ärendet i form av en testgrupp. Fonten är tunnare än den nuvarande, men dess bokstäver är formgivna så att man skiljer dem lättare från varandra, förklarar Christoffer Forssell som är chef för YLE översättning och versionering.

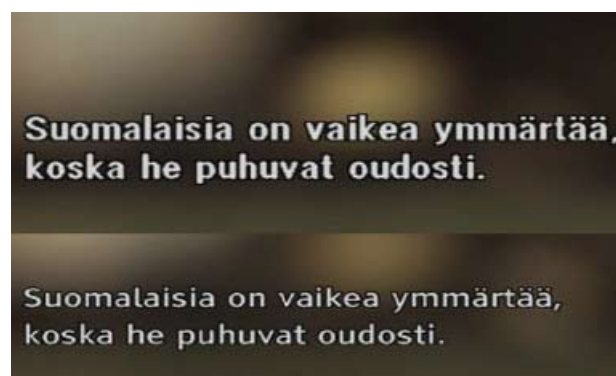
Den nya fonten är också bättre anpassad till moderna tv-mottagare.

- Det typsnitt som använts hittills är i första hand planerat för äldre 28-tumstelevisioner. Idag har folk oftast stora platta skärmar hemma, den nya fonten fungerar bättre i dem.

Textningstypsnittet byttes först ut på YLE Teema och YLE FST5 från och med början

av februari 2012. Den nya fonten ser ut att tas i bruk även på YLE:s andra kanaler i samband med YLE:s profilreform i mars. Typsnittets namn, Tiresias, kommer från en gestalt från den grekiska mytologin som är till hälften man och till hälften kvinna.

Källa: YLE:s nyheter



Ovan: den gamla textningsfonten
Nedan: den nya textningsfonten

Minister Guzenina-Richardson: Finland kunde lära sig av lyckade svenska exempel på bemötande av äldre

”Rättigheterna och bemötandet av äldre väcker diskussion i både Finland och Sverige. Båda länderna har problem men också lyckade exempel”, berättar minister Guzenina-Richardson.

Omsorgsminister Maria Guzenina-Richardson träffar Sveriges barn- och äldreminis-

ter Maria Larsson i Stockholm onsdagen den 25 januari 2012. Hon besöker också i Mälarderhemmet i Västerås där 50 finskspråkiga äldre personer får vård på sitt eget språk. I Mälarderhemmets lokaler finns också ett kulturcentrum för Mälardalens finska föreningar.

RAY och Ruisrock bygger upp ett evenemang som är tillgängligt för alla

Under planeringen av rockfestivalen Ruisrock har man i år satsat på att utveckla tillgängligheten. Detta innebär i praktiken att man uppmärksammar de eventuella specialbehov festivalbesökarna har i samband med till exempel ankomst, att röra sig på festivalområdet, service kring mat och dryck eller information.

På festivalområdet kommer man att kunna lägga märke till tillgänglighetsaspekterna genom speciella platser för rullstolar i anslutning till scenerna. Man kan även reservera plats för invatäxi och de festivalbesökare som är rullstolsburna har en egen passage till området.

Innan festivalen utför arrangörerna en tillgänglighetskartläggning och –plan för att förbättra tillgängligheten. Samarbetspart

och sakkunnig i projektet är Turun Kynnys ry, och resultaten kommer att användas under sommarens festival i början av juli. Målsättningen är även att samla information för att kunna erbjuda goda praktiska råd för andra evenemangsarrangörer i Svenskfinland.

RAY samarbetar med Ruisrock och tillgänglighetsprojektet angående kommunikationen. Projektet är ett gott exempel på hur man kan bevaka olika besökargrupperns intressen redan i planeringskedet av ett evenemang. Via kommunikationssamarbetet vill man påminna allmänheten om att gemensamma erfarenheter och möjligheter till delaktighet tillhör alla.

Källa: RAY

EU-parlamentet vill ha skarpt beslut om talböcker

EU-parlamentet vill i en resolution, i ett beslut, som antogs den 16 februari att undantag från upphovsrättslagstiftningen blir bindande.

Det skulle ge synskadade bättre tillgång till talböcker från hela världen.

Den Europeiska Blindunionen och Världsbindingen har länge drivit en kampanj för att få till stånd ett globalt WIPO-avtal. WIPO, World Intellectual Property Organisation, är världsorganisationen för intellektuella rättigheter. WIPO-avtalet skulle ge personer med synnedbrettning möjlighet att fritt låna talböcker, punktskriftböcker

och böcker i storstil från hela världen.

EU-kommissionen, som förhandlar med WIPO, har ännu inte ställt sig bakom ett sådant avtal då flera länder är tveksamma. Den Europeiska Blindunionen har lyckats få EU-parlamentet att stödja våra strävanden att få kommissionen att ändra ståndpunkt.

Ett undantag i upphovsrättslagstiftningen skulle ge talbokslåntagare tillgång till oändligt antal titlar inlästa på de stora världsspråken engelska, spanska och franska.

Källa: srf.nu

Följ FSS på Facebook

Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf har idag funnits på Facebook en tid. De flesta organisationer finns idag på Facebook.

Via Facebook vill förbundet kunna sprida information, nå ut till många olika målgrupper, få respons och kommunicera

med medlemmar och andra på ett sätt som idag känns naturligt och har en relativt låg tröskel för många.

Du hittar FSS sida till exempel genom att söka på Förbundet Finlands Svenska Synskadade eller via förbundets webbplats. Gå in och följ förbundet där!

Temakväll för mor- och farföräldrar med handikappade barnbarn

Den 8 mars ordnas en temakväll för mor- och farföräldrar till handikappade barnbarn. Tiden är 15.30 till 17.30 och platsen är Elvina Café på Universitetsgatan 15 i Åbo.

Välkomna!

Arrangörer: Finlands CP-förbund och Åbo Svenska Pensionärsklubb

Aktuellt i distriktet

Svenska Synskadade i Västnyland r.f.

Svenska synskadade i Västnyland r.f. sammankallar till **VÅRMÖTE** lö. **10 mars 2012 kl. 13.00** i verksamhetscentret Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs.

Efter kaffet och stadgeenliga vårmötesärenden med redovisningar över år 2011 leder Birgitta Shulman sittgymnastik. Avslutningsvis sjunger vi tillsammans. Se även möteskallelse i tidningen Västra Nyland den 24.2 2012 och möteskallelsen på Medlemsbandet v. 9.

Transport i vanlig ordning. Anmälning till Eeva Hanner tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström, tfn 044-336 8060 senast torsdagen den 8 mars 2012.

Välkommen med.
Styrelsen.

Månadsträffen i april infaller lö. 14.4-12 då sekr. Christel Eriksson berättar om en resa till Israel.

Lördagen den 21 april beger vi oss på **teaterresa** till Helsingfors för att uppleva pjäsen 'Kristina från Duvemåla'. Bussens tidtabell:

Hangö busstation	kl 10.15
Ekenäs busstation	10.45
Karis busstation	11.10
Ingå, Täktergränd	11.30

Den 12 maj **avslutas vårterminen med lunch** på Gullö Krog, Ekenäs, där narcis-

serna då torde blomma för fullt. Carita Rosenqvist med musikaliska barnbarnet Jens uppträder. Busstransport enligt känt mönster. Anmälningstiden anpassas efter Gullö Krogs behov. Vi återkommer med den och väntar på våren!

Nya medlemmar inbjuds till en träff den 3 maj 2012 då vi i den mindre gruppen informerar om föreningen och kan bli bekanta med varandra. Mera information kommer senare under våren.

Önskar Du **bli medlem** i föreningen Svenska synskadade i Västnyland r.f.? Kontakta då rehabiliteringsrådgivare Britta Nyberg på tfn 050-561 2951

Svenska synskadade i Mellersta Nyland r.f.

Verksamheten är i full gång igen! Måndagsträffarna kl 13.00 fortsätter som vanligt med varierande program på Hörnan.

Den 5 mars besöker Heidi Simonsen oss och berättar vad hon nu sysslar med. Den 12 mars bekantar vi oss med Blindskolan.

Vi träffas kl.12 på Hörnan och äter lunch på skolan. Lunchen kostar 5euro

Den 15 mars får vi veta om FSS intressebevakning.

Den 19 mars sjunger vi allsång med Marita vid pianot.

Den 28 mars blir det påskpyssel.

Notera redan nu att årsmötet är den 14.4. kl.10.

Mera om vårt program finns på de kommande medlemsbanden, så lyssna på dem!

Vi träffas på Hörnan!

Kansliets öppethållningstider är:

må-ti 9.30 – 13.30

Tel. 09-612 1779

Vasa Svenska Synskadade r.f.

Stolgymnastiken startade på nytt onsdag 8.2. kl.13. Ny ledare för vårterminen är Gun Haldin. Varmt välkomna alla tidigare och nya deltagare. Först en timmes "jumpa" och sen gemenskap runt kaffebordet! Fortsätter så, **varannan jämn vecka**, om inget annat meddelas.

Hallå alla QVINNS! Är du sugen på nya kläder? Susanne Vikström från Larsmo förevisar **franska mode kläder** på LYKTAN **fredag 2 mars kl.13**. Vi får prova och köpa fina kläder av bra kvalitet. Ny vårkollektion men även rea-plagg finns till försäljning. Välkomna alla kvinnor i nejden, stora som små! Servering. Anmäl om ditt deltagande till Febe senast 29.2. före kl.12.

Trivselcafé Mimosel i samarbete med Folkhälsan fortsätter sin verksamhet varannan onsdag, **ojämna veckor**, kl.13 på verksamhetscentret Lyktan. Ny ledare är Marita Koskiniemi samt Maj-Britt Aspö. De hälsar alla nya och tidigare deltagare välkomna med i gemenskapen.

Boccia spelas varannan onsdag, **ojämna veckor**, kl.18.30 på Sandvikens skola. Deltagarna träffas först på Lyktan kl.17.30. Punktskriftskurs varannan torsdag kl.10, **ojämna veckor**, på Lyktan. Andra tider är också möjliga ifall intresse finns. Kontakta kansliet.

Styrelsen samlas en gång per månad och om du har idéer och förslag, tveka inte, utan ta kontakt med någon i styrelsen eller ring till kansliet.

Distriktsföreningen Vasa Svenska Synskadade r.f. håller stadgeenligt **årsmöte** lördagen den 17 mars kl.13 på verksamhetscentret Lyktan, Skolhusgatan 40 C 1-2 i Vasa. Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar § 10 nämnda ärenden. Dessutom hålls fyllnadsval av ny styrelseledamot för året 2012.

Anmälningar senast 15.3 före kl.12 till kansliet, telefon 06-317 0654 / 045-321 3320 eller per e-post: vasasynskadade@netikka.fi.

- **STYRELSEN** -

Alla anmälningar görs till Febe på kansliet på tfn 045-321 3320 må-to kl.9-14 eller per e-post: vasasynskadade@netikka.fi.

Ålands Synskadade r.f.

God fortsättning på det nya året!
I det här numret av FSS-tidning kommer det som vanligt att finnas allmän information ifrån Ålands Synskadade, men även en lista på kommande aktiviteter.

Kommande aktiviteter

13 februari, Musiker Krister Liewendahl och Uffe Andersson på besök
21 februari, Bingo på Ankaret
12 mars, En representant från hörsselföreningen på besök.
15 mars, Resan till SRF i Stockholm
31 mars, Vårmöte på Ankaret
10 april, Teaterbesök på Önningeby museum med Matts Stenlund.
14 maj, Grillkväll på Ankaret.

VÅRMÖTE

Vårmötet hålls i år på Ankaret, lördagen den 31 mars kl. 12.00
Som program för mötet är det stadgeenliga ärenden.
Mycket välkommen!

Nya prenumerationsavgifter

Under höstmötet bestämdes även nya prenumerationsavgifter för år 2012. Avgiften bestämdes enligt styrelsens förslag, ordinarie medlem och helår 100 € och halvår 70 €. Som icke medlem och helår bestämdes 120 € och halvår 80 €.

Kontaktuppgifter

Organisationssekreterare, Erika Strömberg-Jansson finns anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7, måndagar kl. 9-13, och på HandiCampen, Skarpansvägen 30, torsdagar-fredagar kl.9-15.30.

Kom gärna in till mig eller ring!
Ankaret, tel. 018-19670
HandiCampen, tel. 018-527 362
Mobil: 0457 34 38 950
E-post: aland.syn@aland.net
Hemsida: www.handicampen.ax/syn

Bli medlem

Välkommen som medlem i Ålands Synskadade r.f. antingen som ordinarie eller som stödjande medlem.

Som ordinarie medlem krävs läkarintyg. Kontakta då ögonpolikliniken på telefon 018-535339 och tala med Nina Jansson.

Medlemsavgift för ordinarie medlemmar är 10 € och för stödjande 15 €. Som medlem får du medlemsbrev, FSS-tidningen, HandikappBulletinen och andra utskick. Du kan även delta i andra arrangemang. Du kan stöda Ålands Synskadade r.f. genom att göra en inbetalning till föreningen, som gåva eller donation till bankkonto ÅAB: 660100-2305365
Tack!

Ha en bra dag!

Organisationssekreterare Erika Strömberg-Jansson

Svenska Synskadade i Östnyland r.f.

Svenska Synskadade i Östnyland r.f. håller stadgeenligt årsmöte lördagen den 24 mars kl 13.00 på Kajutan, Ågatan 33 E, Borgå. Styrelsen. Välkommen!

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

Måndagar: Studiecirkel i punktskrift kl 10 på Fyren.

Bowlingträning kl 12.30 vid Idrottsgården i Jakobstad.

Vattengymnastiken i samarbete med Folkhälsan på Östanlid hålls på onsdagar, grupp 1 kl 11.45 och grupp 2 kl 12.30.

Mimosel för damer och herrar träffas varannan onsdag på Fyren.

Damerna samlas 7.3 kl 13 och herrarna 14.3 kl 14.

Mimosel gruppen i Karleby samlas tisdagen 13.3 kl 14 på Emeliehemmet.

Arbiskursen "Muskel- och balansträning samt avslappning för synskadade" med

Peter Appel ordnas på torsdagar kl 10.30 på Fyren.

Föreningsträffen i mars hålls måndagen 5.3 kl 18.30 på Fyren. Vi har glädjen att få besök av distrikts- och informationsansvariga Camilla Höglund från FSS r.f. Vi hälsar henne hjärtligt välkommen.

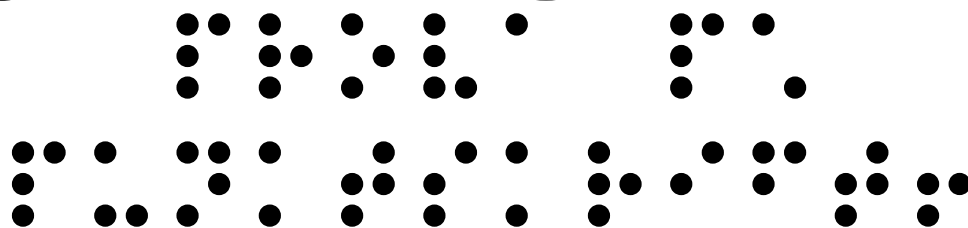
NÖSS r.f. kallar medlemmarna till stadgeenligt årsmöte onsdagen 11.4.2012 kl 18.30 på verksamhetscentret "Fyren", Otto Malmsgatan 9 A 21 i Jakobstad. Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar § 10 nämnda ärenden.

Mera info om verksamheten på medlemsbandet och ÖT:s minneslista (lörd) eller på tel 7234 880 / 050-3795 658.

Välkomna med!

Ann-Sofie och styrelsen

Prova på punktskrift!



lördagen den 17 mars kl. 12-16
på Svenska Synskadade i Mellersta Nylands
verksamhetscentrum Hörnan,
Parisgränden 2 A 3, Helsingfors

Kom och känn och upplev!

Roliga och informativa aktiviteter kring punktskrift. Tillfället är öppet
för alla: synskadade, anhöriga och alla andra som är nyfikna på punktskrift.

Mer information: www.fss.fi

Ingen förhandsanmälning behövs.

Kaffeservering!



Välkomna!



Polar Print annonserar:

Produktnyheter från Näköpiste Polar Print Oy

Compact 5 HD är ett litet och lätt elektroniskt förstoringshjälpmedel med HD kamera och autofocus. Den har 5" skärm och steglös förstoring mellan 1,5 och 18 gånger. Skärmen är uppfällbar så att lämpligt läsavstånd till pappret och läsvinkel erhålls. Hopvikt kan man också använda den för att läsa på avstånd. Inställningar görs med menyer i storstil på skärmen.



Compact 5 HD



Victor Reader Stratus 12 M

Victor Reader Stratus 4 M och 12 M

Victor Reader Stratus efterträder de populära Daisyspelarna Victor ClassicX och ClassicX+. Trots en smidigare och modernare design känns mycket igen. De lättanvända knapparna har nästan samma placering som förut och bärhandtaget finns kvar. Stratus 4 M som ersätter ClassicX har piltangenter för navigering. Stratus 12 M är den mera avancerade med nummertangentbord. Bägge modellerna har plats för SD-minneskort och USB-minne och kan spela ljudfiler från CD-skivor, SD-kortet eller USB-minne. De har också en bra talsyntes (Infovox) som kan användas för att läsa upp textfiler.



ClearReader+ är en mycket snabb och bärbar läsmaskin som väger bara 2,5 kg. Fungerar med laddningsbart batteri för 4 timmars kontinuerlig användning. Lätt att använda: fäll ut kamera-armen, placera texten framför apparaten och tryck på den stora knappen. Efter några sekunder startar uppläsningen. Innehåller fyra valbara språk.

För ytterligare information gå in på vår nätsida www.polarprint.fi eller ring oss 040-526 7177 eller 044 0900 790.

Näköpiste Polar Print Oy, Österviksgatan 23 A, 00210 Helsingfors.

Hans Brummers Stiftelse

Hans Brummers Stiftelse delar ut understöd till förmån för synskadade, i praktiken främst för kunskaps- och livskvalitetsbefrämjande ändamål.

Skriftliga ansökningar, max. 1 A4-sida, som bör innehålla

- sökandes fullständiga namn, personbeteckning, adress och telefonnummer
- ändamål för understödet
- ansökta beloppet
- bankkontonummer

sands senast 31.3.2012 till:

Hans Brummers Stiftelse
c/o Anna Brummer
Brynjevägen 26 B
00920 Helsingfors

förfrågningar kan riktas till:
anna.brummer@gmail.com
050-380 3975